

Sygn. akt **OS 15/2019**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (...) r.

w składzie:

Przewodniczący: r.pr. Tomasz Marzec

Sędziowie: r.pr. Paweł Strzelec - sprawozdawca
r.pr. Piotr Fałdyga

Protokolant: aplikant radcowski – Barbara Olech

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...) r. sprawy ze skargi (...) i (...) na postępowanie radcy prawnego (...) na skutek odwołania z dnia (...) r., wniesionego w dniu (...) r., od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...) r., sygn. akt RD-(...) o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przewinienia dyscyplinarnego

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2018 r., poz. 2115 ze zm.) utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego o odmowie wszczęcia dochodzenia wobec braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przewinienia dyscyplinarnego.

Przewodniczący:
Tomasz Marzec

Członkowie:
Paweł Strzelec

Piotr Fałdyga

Uzasadnienie

W dniu (...)r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie wpłynęła skarga (...) i (...) na postępowanie radcy prawnego (...). Z treści przedmiotowej skargi wynikało, że radca prawny (...), reprezentował skarżących przed Sądem Rejonowym (...) w sprawach sygn. I C (...) o zachówek oraz sygn. I Ns (...) o dział spadku. Skarżący oświadczyli, że zapłacili radcy prawnemu wynagrodzenie w wysokości 9600zł plus 1500zł zaliczki na koszty, w sumie 11100 zł oraz po 400zł za każdą z pięciu rozpraw, zatem łącznie zapłacili kwotę 13100zł. Na uiszczoną którą nie otrzymali pokwitowania. Następnie, w dniu (...) r., już po

zawarcia ostatniej ugody, otrzymali od r.pr. (...) pismo z wypowiedzeniem pełnomocnictwa oraz żądaniem zapłaty dodatkowego wynagrodzenia. Skarżący wskazali również, że wkład pełnomocnika w przedmiotowej sprawie był niewielki.

W następstwie wniesionej skargi Z – ca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, r. pr. Hubert Ząbek, podjął szereg czynności procesowych celem wyjaśnienia okoliczności sprawy.

Wezwany do ustosunkowania się do treści skargi r. pr. (...) udzielił w dniu (...) r. pisemnej odpowiedzi. Potwierdził, że reprezentował skarżących w przedmiotowych postępowaniach. Oświadczył, że klienci za każdym razem stawiali się w kancelarii wraz z matką (...), która w istocie „zawiadywała” całym zleceniem. To ona poinformowała pełnomocnika, że wcześniej korzystała z usług adwokata (...), ale „została przez niego oszukana”. Dlatego też postanowiła zmienić pełnomocnika. Radca prawny poinformował klientów o stawkach, jakie obowiązują u niego w kancelarii. Według radcy prawnego Pani (...) poinformowała wówczas, że nie dysponują wystarczającymi środkami pieniężnymi na prowadzenie sprawy i poprosiła o rozliczenie po zakończeniu sprawy. Radca prawny oświadczył, że w czasie spotkania poprzedzającego wniesienie pozwu o zachówek oraz wniosku o dział spadku otrzymał kwotę 1400zł w gotówce. Kwota nie była księgowana z uwagi na fakt, że stanowiła środki klienta. Z kwoty tej radca prawny wydał na poczet sprawy o dział spadku 500zł (opłata sądowa), 60 zł na odpis zupełny z KW, 34 zł na dwie opłaty skarbowe od pełnomocnictw i 34 zł na opłaty skarbowe od pełnomocnictw w sprawie o zachówek. W związku z częściowym zwolnieniem od opłaty sądowej i wezwaniem sądu w sprawie o zachówek uiścił po 650 zł od każdego powodów. Na poczet wezwania otrzymał od p. (...) kolejne 1300zł, o czym nawet nie wspomniała ona w skardze. W związku z otrzymaniem kolejnego wezwania z sądu do uiszczenia kolejnej dodatkowej opłaty od wniosku o dział spadku w kwocie 1000 zł uiścił ją z własnych środków. Na zlecenie klientów radca prawny zapłacił również 30 zł za odpis aktualny z KW do spray o zachówek. Po dokonaniu w/w opłat łączne zadłużenie klientów wobec kancelarii wyniosło, z tytułu kosztów sądowych, 228zł. Ponadto radca prawny oświadczył, że obie sprawy zakończyły się ugodami sądowymi, na rozprawach, przy udziale klientów oraz p. (...). Zdaniem radcy prawnego obie sprawy zakończyły po myśli klientów, a ugody zawierały rozstrzygnięcie takie, jakiego klienci życzyli sobie w pozwie i wniosku, z zastrzeżeniem oczywiście zniesionych kosztów, o czym klienci zostali poinformowani przed ugodą. Radca prawny stwierdził także, że po ostatniej rozprawie zakończonej ugodą (...), na korytarzu sądowym, oświadczyła, że nie jest zadowolona ze sposobu prowadzenia spraw, ponieważ

wydawało jej się, że nakład pracy pełnomocnika będzie znacznie większy. Na pytanie o termin rozliczenia stwierdziła, że nie ma obecnie środków i że „odezwie się”. Poruszony komentarzem dotyczącym oceny swojej pracy oraz brakiem perspektywy zapłaty, radca prawny postanowił wypowiedzieć klientom pełnomocnictwo, ponieważ zamierzali oni dalej korzystać z jego usług w zakresie późniejszej egzekucji zawartych ugód. Według radcy prawnego na tym etapie interesy klientów były zabezpieczone z uwagi na zawarte ugody sądowe.

Odnośnie do zarzutów dotyczących przyjęcia honorarium bez pokwitowania oraz jego wysokości radca prawny oświadczył, że są one fałszem. Zaprzeczył, że otrzymał od państwa (...) zapłatę za prowadzenie spraw. W dniu (...) p. (...) złożyła do akt niniejszej sprawy wezwania do zapłaty jakie (...) i (...) otrzymali od radcy prawnego (...), opiewające na następujące kwoty:

- 3600 zł tytułem wynagrodzenia za sprawę I C (...),
- 3600 zł tytułem wynagrodzenia za sprawę I Ns (...),
- 2000 zł tytułem wynagrodzenia za stawiennictwo na rozprawach,
- 258 zł tytułem zwrotu wyłożonych za klientów opłat.

Następnie, z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego wystosował do (...) i (...) wezwanie do:

- 1) wskazania przed którymi sądami toczyły się sprawy o sygn.. I C (...) oraz I Ns (...);
- 2) przesłania umowy o świadczenie pomocy prawnej zawartej z r. pr. (...);
- 3) przesłania pełnomocnictwa udzielonego r. pr. (...);
- 4) przesłania wypowiedzenia pełnomocnictwa otrzymanego od w/w dnia (...)r.;
- 5) przesłania wszelkich innych dokumentów, w tym finansowych (pokwitowania, rachunki, faktury), na poparcie swoich twierdzeń zawartych w skardze z dnia (...)r.

W odpowiedzi na powyższe wezwanie, do OIRP w Lublinie wpłynęła odpowiedź skarżących w której stwierdzili, że sprawy, których skarga dotyczy toczyły się przed Sądem Rejonowym (...) I Wydział Cywilny, obie zakończyły się ugodami. Podkreślili, iż nie zawierali żadnych umów z radcą prawnym (...), podpisali jedynie pełnomocnictwa na dwie sprawy. Pełnomocnictwa te znajdują się w aktach spraw I C (...) oraz I Ns (...), a były sporządzone w jednym egzemplarzu, od (...) i od (...) dla każdej z tych dwóch spraw. Skarżący dołączyli również wypowiedzenie pełnomocnictwa z dnia (...)r., Wskazali także, że nie otrzymali pokwitowań wpłaconych r. pr. (...) kwot, wynagrodzenie w kwocie 9600 zł było zapłacone w kancelarii radcy prawnego po informacji, że pozew i wniosek został

złożony, natomiast kwoty po 400zł za każdą sprawę zostały zapłacone po każdej z pięciu spraw. Wszystkie kwoty były płacone w obecności skarżących oraz matki (...) i (...).

Z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby radców Prawnych w Lublinie, w uzupełnieniu wezwania z dnia (...) r. wezwał radcę prawnego (...) do złożenia do akt sprawy RD-(...) oryginałów lub kopii następujących dokumentów:

- 1) umowy o świadczenie pomocy prawnej zawartej z w/w;
- 2) pełnomocnictwa udzielonego przez w/w;
- 3) potwierdzenia uiszczenia opłaty sądowej w wysokości 500zł, ze wskazaniem sygnatury sprawy;
- 4) potwierdzenia uiszczenia opłaty za odpis z KW w wysokości 60 zł, ze wskazaniem sygnatury sprawy;
- 5) potwierdzenia uiszczenia opłat skarbowych od pełnomocnictw w wysokości 34 zł, ze wskazaniem sygnatury sprawy;
- 6) wezwania SR w sprawie o zachówek do uiszczenia po 650 zł od każdego z powodów;
- 7) potwierdzenia uiszczenia opłaty sądowej w wysokości po 650 zł od każdego z powodów, ze wskazaniem sygnatury sprawy;
- 8) kopii wezwania SR do uiszczenia kolejnej dodatkowej opłaty od wniosku o dział spadku w wysokości 1000zł, ze wskazaniem sygnatury sprawy;
- 9) potwierdzenia uiszczenia dodatkowej opłaty od wniosku o dział spadku w wysokości 1000 zł, ze wskazaniem sygnatury sprawy;
- 10) potwierdzenia uiszczenia opłaty za odpis aktualny z KW do sprawy o zachówek w wysokości 30 zł, ze wskazaniem sygnatury sprawy.

Ponadto, niezależnie od powyższego, w związku z wezwaniem (...) i (...) do zapłaty wynagrodzenia za prowadzenie spraw o zachówek i dział spadku, radca prawny został wezwany do:

- 11) wskazania dowodów (konkretnych dokumentów i okoliczności) uzasadniających wystąpienie z przedmiotowym roszczeniem w stosunku do byłych klientów.

W odpowiedzi na powyższe wezwanie, w dniu (...)r. radca prawny (...) udzielił szczegółowej i wyczerpującej odpowiedzi i odnosząc się precyzyjnie do każdego punktu wezwania załączył wszystkie wnioskowane dokumenty, a więc:

- 1) kopię umowy zlecenia z dnia (...)r. podpisaną przez skarżących;
- 2) pełnomocnictwa procesowe z dnia (...)r.;
- 3) dowody przelewu 500 zł opłaty sądowej od wniosku o dział spadku;

- 4) opłaty za odpis z KW za 60 zł;
- 5) dowód przelewu opłat skarbowych od pełnomocnictw;
- 6) postanowień zwolnieniu od kosztów ponad kwoty 650 zł z (...)r.;
- 7) dowody przelewu z (...)r. po 650 zł na poczet opłat w części w której klienci nie zostali zwolnieni z kosztów;
- 8) wezwania Sądu Rejonowego do uiszczenia opłaty 1000zł z (...)r.;
- 9) dowód przelewu kwoty 1000zł z dnia (...)r.;
- 10) dowód opłaty za odpis z KW za 30zł;
- 11) odpis wypowiedzenia.

Ponadto, w odniesieniu do okoliczności uzasadniających wystąpienie z roszczeniami w stosunku do byłych klientów radca prawny jako powód podał brak zapłaty za świadczone na ich rzecz usługi.

W dnia (...) r. Z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego postanowił odmówić wszczęcia dochodzenia w przedmiotowej sprawie wobec braku danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przewinienia dyscyplinarnego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych.

Na postanowienie to skarżący złożyli zażalenie. Podtrzymali w całości zawarte w skardze zarzuty oraz zakwestionowali fakt zawarcia z r.pr. (...) umowy zlecenia. Wskazali, że niezgodne z prawem oraz zdrowym rozsądkiem są stwierdzenia r.pr. (...), iż nie pobierał wynagrodzenia za prowadzenie spraw i czekał na ich zakończenie. Podnieśli nadto, że dopiero po upomnieniu się o pokwitowanie radca prawny oświadczył, że klienci muszą dodatkowo zapłacić podatek VAT. Podkreślili, że wynagrodzenie było przekazywane przy asyście świadka (...), osoby obcej dla skarżących. Stwierdzili także, iż wkład pracy r.pr (...) był niewspółmierny do „otrzymanego, czy żądanego wg niego wynagrodzenia, ponieważ obie sprawy były zakończone ugodą” .

Po rozpoznaniu odwołania Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Lublinie zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego przeprowadził szereg czynności dowodowych dokonując na ich podstawie prawidłowych ocen stanu faktycznego oraz prawnego. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, w pełni podziela stanowisko, Z-cy Rzecznika, odnośnie wypowiedzenia przez (...) pełnomocnictwa swym mocodawcom, Radca prawny (...) uczynił to zgodnie z przepisami oraz takim czasie, aby interesy klientów związane z dochodzimy roszczeniami, nie doznały uszczerbku. Wbrew twierdzeniom skarżących zgromadzony

materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że podpisali oni umowę zlecenia świadczenia pomocy prawnej. W imieniu (...) podpis złożyła, działająca na podstawie pełnomocnictwa notarialnego, jego matka (...), natomiast (...) podpisała zlecenie osobiście. Przyznali to sami skarżący, po okazaniu im na posiedzeniu sądu przedmiotowej umowy zlecenia.

W przedmiotowej sprawie, w odniesieniu do kwestii wzajemnego rozliczenia, występują odmienne stanowiska stron. Skarżący twierdzą, że radca prawny (...) otrzymał od nich łączną kwotę 13.100 zł, na którą składają się 9600 zł wynagrodzenie za prowadzenie spraw, 1500 zł zaliczka na koszty oraz 2000 zł za stawiennictwo na pięciu rozprawach. Radca prawny, oświadcza natomiast, że otrzymał jedynie kwoty 1400 zł i 1300 zł na poczet ponoszonych opłat. Jak wynika z treści przesłanych przez radcę prawnego dokumentów, z otrzymanej od klientów, na poczet przyszłych wydatków kwoty 2700zł (1400 zł + 1300 zł) dokonał opłat sądowych na łączną kwotę 2958 zł (500 zł + 60 zł + 34 zł + 34 zł + 650 zł + 650 zł + 1000 zł + 30 zł). Należy podkreślić, że wskazywana przez skarżących kwota 9600 zł nie znajduje uzasadnienia w treści zawartej umowy zlecenia, której zgodnie z oświadczeniem skarżących nigdy nie zawarli. Z umowy wynika, że za każdą z dwóch spraw honorarium miało wynosić 3600 zł. Jeszcze raz podkreślić należy, iż w przekonaniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego fakt zawarcia powyższej umowy zlecenia, w świetle zgromadzonych dokumentów jak również zeznań samych skarżących, jest bezsporny.

Ponadto, skarżący wskazują, że na poczet kosztów przekazali radcy prawnemu kwotę 1500 zł podczas kiedy on sam oświadcza, że na ten cel trzymał łącznie kwotę 2700 zł. Rację ma Z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego przyjmując, iż już sama rozbieżność stanowisk w odniesieniu do wysokości kwot przekazanych radcy prawnemu na opłaty świadczy o braku precyzji, a wręcz o niepamięci skarżących w tym zakresie. Radca prawny, który wykazał poniesienie kosztów na poziomie 2958 zł, w wezwaniu do zapłaty dochodzi jedynie brakującej kwoty 258 zł, podczas gdy w przypadku przekazania mu na opłaty, zgodnie z oświadczeniem skarżących, jedynie kwoty 1500 zł, uprawniony byłby domagać się kwoty o wiele wyższej, a mianowicie 1458 zł. Jedyna kwota zgodna z oświadczeniami obu stron oraz treścią umowy to 2000 zł za pięć stawiennictw na rozprawach, jednak w ocenie skarżących została ona rozliczona z pełnomocnikiem po każdej z pięciu rozpraw, podczas gdy radca prawny zaprzecza i twierdzi, że kwoty tej nie otrzymał.

Podniesiony w odwołaniu zarzut, iż niezgodne z prawem oraz zdrowym rozsądkiem są stwierdzenia r.pr. (...), iż nie pobierał wynagrodzenia za prowadzenie spraw i czekał na ich zakończenie, w przekonaniu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego nie są trafne. Pokreślić należy, iż zarówno przepisy prawa, oraz konieczne przy ocenie dowodów

wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego prowadzi mogą do zgoła odmiennych wniosków. Podstawowym obowiązkiem radcy prawnego jest dbałość o interesy prawne swego klienta. Kwesta rozliczeń finansowych z mocodawcą, choć z pewnością istotna, nie powinna, co do zasady, doprowadzać do sytuacji, w której pełnomocnik „porzuca” sprawę narażając na szwank dobro osób na rzecz których świadczy pomoc prawną.

Nie sposób również podzielić stanowiska skarżących, odnośnie rzekomej asysty świadka (...) przy przekazywaniu r.pr. (...) pieniędzy. Skarżący przesłuchani na posiedzeniu sądu przyznali, iż wskazana osoba nie była świadkiem naocznym takiej sytuacji, a jedynie oczekiwała poza kancelarią na skarżących oraz ich matkę.

W świetle powyższych ustaleń, Z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego w pełni zasadnie przyjął, iż w prowadzonej sprawie skarżący nie byli w stanie wykazać prawdziwości swoich twierdzeń. Mimo wielu starań, ich prawdziwości nie dowiodły również zgromadzone z inicjatywy Z-cy Rzecznika dokumenty oraz pozostałe dowody. Twierdzeń skarżących nie potwierdziło również ich przesłuchanie w charakterze świadków na posiedzenia sądu.

W związku z powyższym, z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego kierując się zasadą „*in dubio pro reo*”, nakazującą wszelkie wątpliwości interpretować na korzyść obwinionego, prawidłowo przyjął, iż w przedmiotowej sprawie brak jest danych dostatecznie uzasadniających popełnienie przewinienia dyscyplinarnego.

W związku z powyższym należało orzec jak we wstępie.

Przewodniczący:
Tomasz Marzec

Członkowie:
Paweł Strzelec

Piotr Fałdyga

Pouczenie:

Zgodnie z art. 426 § 1 Kodeksu postępowania karnego w związku z art. 74¹ Ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 2115 ze zm.) orzeczenie jest prawomocne i od niniejszego orzeczenia nie służy prawo wniesienia odwołania do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.